

ISSN: 1307-2552

10-1
www.ciftci.gov.tr

19
yil

Anadolu İZLENİMLERİ

Yıl: 19 Sayı: 190 - Şubat 2025

Türk Tarımının Dergisi

Fiyatı: 292 TL

Tarım Şurası
Türkiye'nin Kalkınmasına
Uzun Vadede Nasıl Katkı Sunacak?

Bağışıklığınızı güçlendirmek için
hergün SÜT İÇİN.

Anadolu
İZLENİMLERİ

6 Aylık
Abonelik Bedeli
2000₺

Yıllık
Abonelik Bedeli
3500₺

www.anadoluiizlenimleri.com

Türk Tarımının Habercisi

**İmtiyaz Sahibi
ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü**

Genel Yayın Yönetmeni
Muhammet OLUKLU

Hukuk Danışmanları
Av. Mustafa Ufuk GÜMÜŞ
Av. Faruk DURAN

Haber Merkezi
FeYZanur KAYA

Muhasebe
Adem SABAN

Mizanpaj
Mehmet SARIGÜL

Temsilcilikler
Marmara Temsilcisi
Ali BAYRAM

İzmir Temsilcisi
Muzaffer AĞAR

Sivas Bölge Temsilcisi
Cem ŞAHİN

Banka Hesap Numaraları
Türkiye İş Bankası
Ankara Şubesi
TR7700 0640 0000 1420 0594 8485

Ziraat Bankası
Heykel Şubesi
TR8900 0100 1233 4765 6716 5002
Posta Çeki
Muhammet OLUKLU - 5758587

Yönetim Yeri
Konur Sokak No: 31/6 Bakanlıklar/ANKARA
Tel: 0 312 418 84 66 • Faks: 0 312 418 84 69
www.anadoluiizenimleri.com
info@anadoluiizenimleri.com

Baskı
MİM İÇ DIŞ MEKAN BASKI SİST.
REKL. MATBAACILIK TİC.LTD. ŞTİ
Zübeyde Hanım Mahallesi, Sebzebahçeleri cad.
No:103/8
Altındağ/ANKARA

Dergide yayınlanan yazılardaki görüş ve düşünceler yazarına/yazarların düşüncelerini kapsamaktadır. Reklamların sorumluluğu reklam veren firmaya ait olup, dergimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Bu dergide bazı içerikler Freepik.com varlıklar kullanılarak tasarlanmıştır.

Anadolu İzlenimleri Dergisi Yayın Danışma Kurulu

Prof. Dr. Ahmet ÇOLAK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Prof. Dr. Ruhsar YANMAZ

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Prof. Dr. Sonay SÖZÜDOĞRU

Ankara Üniv. Ziraat Fakültesi Toprak Bitkileri ve Bitki Besleme Bölümü

Prof. Dr. Hakan ULUKAN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü

Doç. Dr. Özer ELİBÜYÜK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü

Prof. Dr. Gürsel DELLAL

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü

Prof. Dr. Fatih CEDDEN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü

Yard. Doç. Dr. Süleyman BEKCAN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Su Ürünleri Mühendisliği Bölümü

Prof. Dr. Ali İhsan ACAR

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Prof. Dr. Ramazan ÖZTÜRK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Yard. Doç. Dr. Ufuk TÜRKER

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Zir. Yük. Müh. Esin ÖZKAN

Ankara Ziraat Tarım ve Teknolojileri Yatırımları A.Ş.

6

Damızlık Hayvan Seçimi:
Verimli Sürü Yönetimi için
Nelere Dikkat Edilmeli?

Küçükbaş Hayvancılıkta **22**
Yaylacılık Geleneği:
Modern Dönemde
Nasıl Sürdürülmeli?

14

Tarım Şurası
Türkiye'nin Kalkınmasına Uzun
Vadede Nasıl Katkı Sunacak?

Geleceğin Çiftliği Geldi! **16**

İmece Kültürü **26**

- 4 Artıyor "ımuş" Gibi Gösterilen Hayvan Sayıları
- 5 Büyükbaş Hayvanlarda Doğum Sonrası Bakım ve Buzağı Sağlığı Nasıl Sağlanır?
- 6 Damızlık Hayvan Seçimi: Verimli Sürü Yönetimi için Nelere Dikkat Edilmeli?
- 8 Amerika Tarımda Neden Başarılı?
- 10 Söylemek mi, Yaşamak mı?
- 12 Kümes Hayvancılığında Doğru Yemleme Teknikleri ve Organik Besleme
- 14 Tarım Şurası Türkiye'nin Kalkınmasına Uzun Vadede Nasıl Katkı Sunacak?

- 16 Geleceğin Çiftliği Geldi!
- 18 Gıda İsrafı: Evlerde ve Marketlerde Nasıl Önlenir?
- 20 Gece Yemek Yeme Alışkanlığının Metabolizma Üzerindeki Etkileri!
- 22 Küçükbaş Hayvancılıkta Yaylacılık Geleneği: Modern Dönemde Nasıl Sürdürülmeli?
- 24 Sıcak Hava Dalgalarının Tarım Üzerindeki Ekonomik Etkileri!
- 26 İmece Kültürü
- 28 Şifa Deposu Ayvanın Gizli Gücü!

Muhammet OLUKLU

Anadolu İzlenimleri Dergisi
Genel Yayın Yönetmeni
muhammetoluklu@gmail.com

Artıyor “muş” Gibi Gösterilen Hayvan Sayıları

Hayvan sayısındaki artış haberini okuyunca konuyu bilmeyenler et ve süt konusu rahatlar mı diye düşünebilirler. Bakalım durum böyle mi?

Son dönemlerde toplumun bazı kesimlerince bazı rakamları tartışmalı ve hatta güvenilir olmadığı yolunda spekülasyonlar yapılsa da; TÜİK’ in hayvan sayıları ile istatistik detayına baktığımızda, verilerin kaynağının Tarım Bakanlığı teşkilatınca yapılan bildirimler olduğu, yani bu rakamların Bakanlığa ait olduğu anlaşılıyor.

Hayvan sayıları ve değişim oranları, 2023-2024 (TÜİK)

	2023	2024	Değişim (%)
Büyükbaş	16 583 005	16 986 259	2,4
Sığır	16 421 256	16 824 208	2,5
Manda	161 749	162 051	0,2
Küçükbaş	52 363 410	54 902 668	4,8
Koyun	42 060 470	44 080 584	4,8
Keçi	10 302 940	10 822 084	5,0

Kafaları fazla karıştırmamak için sadece büyükbaş büyükbaş hayvan varlığı açısından inceleyelim. Gerçekten bir artış var mı **bir bakalım**;

- 2017’de 16 milyon 105 bin,
- 2018’de 17 milyon 220 bin,

- 2019’da 17 milyon 872 bin,
- 2020’de 18 milyon 155 bin,
- 2021’de 18 milyon 23 bin
- 2022’de 17 milyon 23 bin
- 2023’de 16 milyon 583 bin
- 2024’de 16 milyon 986 bin olarak açıklandı

Peki, hayvan sayısındaki artış sektörün faaliyetleri sonucu olan bir artış mı?

nı da eklersek, “artış” olarak bildirilen sayıların, ithal edilen hayvan miktarlarının eklenmesiyle ortaya çıkmış olduğu görülüyor mu? Peki, besilik hayvan ithalatı gündeme geldiği için bu rakamları biliyoruz. Bir de sessiz sedasız ve sürekli devam eden damızlık “düve” ithalatımızı da eklersek; Nasrettin hoca gibi bu ciğerse kedi nerde, yok eğer bu kedi ise ciğer nerede diye sormak gerekmiyor mu?

Hayvancılık yapan yetiştiricilerimizin çektiği bunca sıkıntıya çare üretmek yerine ithal ettikleri hayvan sayısını ekleyerek hayvan sayımız artıyor demek gerçeği yansıtmıyor. Ne üreticinin ne de tüketicinin et ve sütte yaşadığı sorunları, sıkıntıları çözmüyor.

Ha! bir de; tarım sayımı meselesi vardı, gerçek hayvan sayıları ortaya çıkar diye bu konu ağırdan alınıp unutturulacak mı?

Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili birimlerinden rakam oyunları ile toplumu oyalamak yerine kalıcı çözümler üzerinde çalışmalarını bekliyoruz. Zirai üretimde de hayvancılıkta da yeni keşifler yapmanızı, atomu tekrar parçalamanızı beklemiyoruz. Bu işin iyi yapıldığı ülkelerde olduğu gibi; doğru işleri, doğru zamanda, konuyu bilen doğru insanlarla yapmanızı Millet olarak bekliyoruz.

Hatırlarsanız 2024 yılı için 600 bin baş besilik sığır ithalatı planlandığı, 2025 yılında ise bu rakamın 520 bin olacağı açıklanmıştı. 2023 yılındaki büyükbaş sayısına 2024 yılında ithal edilen hayvan sayısını eklediğinizde aşağı yukarı 2024 yılı hayvan sayısının olması herhalde tesadüf değildir. Buna rağmen 2024 deki bu “artışa” rağmen sayının 2018 yılı rakamında kaldığı görülüyor.

Devam edelim;

2023 yılında 1 milyar 163 milyon dolarlık sığır ithalatına, son 14 yılda ise 11 milyar dolarlık ithalat miktarı-

Büyükbaş Hayvanlarda Doğum Sonrası Bakım ve Buzağı Sağlığı Nasıl Sağlanır?

Büyükbaş hayvancılıkta doğum sonrası bakım, hem annenin hem de buzağının sağlıklı bir şekilde hayatına devam etmesi için büyük önem taşır. Doğum süreci doğru yönetildiğinde, buzağı kayıpları azalır, ineklerin üreme verimi artar ve sürü sağlığı korunur. Bu yazıda, doğum sonrası bakımın temel aşamalarını ve buzağı sağlığını korumanın en etkili yollarını ele alacağız.

Doğum Sonrası Anne Bakımı

Doğum yapan ineklerin hızla toparlanabilmesi için dikkat edilmesi gereken bazı temel noktalar vardır:

Plasentanın Atılması: Normalde doğumdan sonraki 6 saat içinde plaseenta atılır. Eğer 24 saat içinde hala atılmamışsa, rahim enfeksiyonu riski oluşabilir. Veteriner müdahalesi gerekebilir.

Rahim İltihabı ve Enfeksiyon Kontrolü: Doğumdan sonra kötü kokulu akıntı, iştahsızlık veya ateş gibi belirtiler varsa, rahim enfeksiyonu (metritis) söz konusu olabilir. Bu durum zamanında tedavi edilmezse üreme verimini düşürebilir.

Beslenme ve Su Tüketimi: Doğum yapan ineklerin enerji ihtiyacı artar. Yüksek kaliteli kaba yem ve enerji bakımından zengin rasyonlarla beslenmesi gerekir. Bol ve temiz su sağlanmalıdır.

Süt Ateşi (Hipokalsemi) Kontrolü: Özellikle yüksek verimli ineklerde doğum sonrası kalsiyum düşüklüğü görülebilir. Bu durum inekte halsizlik, ayağa kalkamama gibi belirtilerle kendini gösterir. Önlemek için doğum öncesi ve sonrası kalsiyum takviyesi yapılabilir.

Buzağı Sağlığının İlk 24 Saati: Buzağının doğumdan sonraki ilk saatleri, hayatta kalması ve bağışıklık kazanması açısından kritik bir dönemdir.

İlk Nefes ve Temizlik: Doğumdan hemen sonra buzağının solunum yolları temizlenmeli, ağız ve burundaki mukus uzaklaştırılmalıdır. Gerekirse buzağı başı aşağıya eğilerek sıvıların çıkması sağlanabilir.

Kolostrum (Ağız Sütü) Tüketimi: Buzağının doğar doğmaz bağışıklık kazanması için en önemli şey, ilk 2 saat içinde kaliteli kolostrum almasıdır. İlk 6 saat içinde vücut ağırlığının %10'u kadar kolostrum içmesi sağlanmalıdır.

Vücut Isısı ve Kuruma: Yeni doğan buzağılar üşümeye çok duyarlıdır. Soğuk hava koşullarında, temiz ve kuru bir bezle silinerek kurutulmalı ve rüzgâr almayan bir ortamda tutulmalıdır. Gerekirse ısıtıcı lamba veya buzağı montu kullanılabilir.

Göbek Kordonu Bakımı: Göbek kordonu enfeksiyon kapmaya açıktır. Doğumdan sonra antiseptik (iyotlu solüsyon) ile dezenfekte edilmelidir.

İlk Haftalarda Buzağı Bakımı

İlk 3 Gün Kolostrum Beslemesi: Bağışıklık sisteminin güçlenmesi için ilk 3 gün boyunca kolostrum verilme-ye devam edilmelidir.

Hijyen ve Barınak Koşulları: Buzağının bulunduğu alan kuru, temiz ve iyi havalandırılmış olmalıdır. Soğuk havalarda altlık olarak bolca saman kullanılmalı ve sık sık değiştirilmelidir.

İshal ve Solunum Hastalıklarına Dikkat: Buzağılarda en sık görülen hastalıklar ishal ve solunum yolu enfeksiyonlarıdır. İshal genellikle kirli su ve kötü hijyen nedeniyle oluşur. Solunum yolu hastalıkları ise kötü havalandırma ve ani ısı değişimleriyle tetiklenebilir. Aşı programlarına uyulmalı, veteriner kontrolünde uygun beslenme ve bakım sağlanmalıdır.

Sütten Kesim Öncesi Geçiş Dönemi: Buzağılar yaklaşık 8-10 haftalıkken süttten kesilmeye başlanır. Bu süreçte kaliteli buzağı başlangıç yemi ve temiz su ile desteklenmelidir.

Büyükbaş hayvanlarda doğum sonrası bakım ve buzağı sağlığına özen göstermek, sürünün geleceğini doğrudan etkileyen kritik bir faktördür. Doğru besleme, hijyenik ortam ve erken hastalık müdahaleleri sayesinde buzağı kayıpları minimuma indirilebilir ve verimli bir yetiştiricilik sağlanabilir. Sağlıklı bir buzağı, çiftlik için uzun vadede kârlı bir yatırım demektir.

Damızlık Hayvan Seçimi: Verimli Sürü Yönetimi için Nelere Dikkat Edilmeli?

Hayvancılıkta başarı, büyük ölçüde doğru damızlık hayvan seçiminden geçer. Sürüdeki verimi artırmak, hastalıklara karşı dayanıklılığı yükseltmek ve uzun vadede ekonomik sürdürülebilirlik sağlamak için damızlık seçiminde dikkatli olunması gerekir. Peki, iyi bir damızlık hayvan nasıl seçilir? İşte dikkat edilmesi gereken temel kriterler:

İrk Seçimi: Amaç ve Koşullara Göre Belirlemek Gerekir

Damızlık seçiminde ilk adım, yetiştiricinin amacına uygun bir ırk belirlemektir.

-Süt verimi için: Holstein, Jersey, Montofon gibi sütçü ırklar tercih edilir.

-Et verimi için: Angus, Hereford, Şarole gibi etçi ırklar öne çıkar.

-Kombine verim için: Simmental, Brown Swiss gibi hem et hem süt açısından verimli ırklar uygun olabilir.

Bölgenin iklim koşulları, meraların durumu ve bakım imkanları da ırk seçiminde dikkate alınmalıdır. Örneğin, sıcak iklime dayanıklı ırklar Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu'da daha iyi performans gösterebilir.

Damızlık Hayvanın Fiziksel Özelliklerine Dikkat Edin

Seçilecek hayvanın fiziksel durumu, onun gelecekteki verimi hakkında önemli ipuçları verir.

Sütçü hayvanlarda: Memelerin düzgün ve simetrik olması, ayak ya-

pısının güçlü olması ve vücut kondisyonunun ideal seviyede bulunması önemlidir.

Etçi hayvanlarda: Kas yapısının gelişmiş, gövde yapısının geniş ve sağlam olması beklenir.

Ayrıca, genel görünüm olarak sağlıklı, canlı bakışlara sahip ve hareketlerinde anormallik bulunmayan hayvanlar tercih edilmelidir.

Genetik ve Pedigree Analizi

İyi bir damızlık hayvan, sadece fi-

züksel özellikleriyle değil, aynı zamanda genetik geçmişiyle de değerlendirilmelidir. Bu nedenle, satın alınacak hayvanın soy kütüğü ve kayıtları incelenmelidir.

-Verimli ve uzun ömürlü bireylerden gelen hayvanlar tercih edilmelidir.

-Genetik hastalık taşıyıp taşımadığı kontrol edilmelidir.

-Eğer mümkünse, hayvanın ebeveynlerinin süt, et ve doğurganlık verileri incelenmelidir.

Damızlık seçiminde, yapay tohumlama ve genetik ıslah programlarıyla geliştirilen üstün genetik özelliklere sahip bireyler tercih edilmelidir.

Üreme Kapasitesi ve Doğurganlık

Damızlık hayvanın doğurganlık geçmişi ve üreme performansı büyük önem taşır. Özellikle:

-Düve seçiminde ilk buzağılama yaşı ve döl tutma başarısı incelenmelidir.

-Boğalar için sperm kalitesi ve dölleme oranları dikkate alınmalıdır.

-Dişi hayvanlarda düzenli kızgınlık göstermesi ve doğum geçmişi iyi analiz edilmelidir.

Düşük doğurganlığa sahip bireyler, sürüde ekonomik kayıplara yol açabilir. Bu nedenle, üreme yeteneği kanıtlanmış bireyler seçilmelidir.

Hastalıklara Karşı Direnç ve Sağlık Durumu

Damızlık hayvan seçiminde sağlık faktörü kritik bir rol oynar.

-Aşı ve sağlık kayıtları mutlaka kontrol edilmelidir.

-Brusella, şap, tüberküloz gibi bulaşıcı hastalıklara karşı test edilmiş hayvanlar tercih edilmelidir.

-Solunum sistemi ve sindirim sistemi hastalıkları açısından veteriner muayenesinden geçmelidir.

-Parazit tedavisi düzenli olarak yapılmış hayvanlar alınmalıdır.

Sağıksız bir damızlık hayvan, tüm sürüye hastalık bulaştırabilir ve ekonomik kayıplara neden olabilir.

Damızlık Hayvan Seçiminde Ekonomik Kriterler

Damızlık hayvan seçimi sadece biyolojik değil, ekonomik bir karardır.

Bu nedenle:

-Hayvanın uzun vadede sağlayacağı verim, fiyatına göre değerlendirilmelidir.

-Uygun fiyatlı ancak düşük verimli bir hayvan yerine, başlangıçta biraz daha maliyetli ancak uzun vadede daha kârlı olacak hayvanlar tercih edilmelidir.

-Hayvanın bakım ve besleme maliyetleri hesaplanmalıdır.

Doğru Damızlık Seçimi, Başarılı Bir Sürü Yönetiminin Anahtarıdır

Damızlık hayvan seçimi, hayvancılıkla uğraşan yetiştiriciler için en kritik kararların başında gelir. İyi bir damızlık hayvan; verimli, sağlıklı, genetik olarak üstün ve ekonomik açıdan sürdürülebilir olmalıdır. Doğru seçimler yaparak sürüde verimi artırmak, hastalıkları minimize etmek ve hayvancılıktan elde edilen geliri maksimize etmek mümkündür.

Uzun vadeli bir başarı için damızlık seçiminde acele edilmemeli, detaylı inceleme ve analizlerle en doğru bireyler tercih edilmelidir. Unutulmalıdır ki, kaliteli bir sürünün temeli, doğru damızlık hayvanlarla atılır.

Amerika

Tarımda Neden Başarılı?

Amerika Birleşik Devletleri, dünyanın en büyük tarım üreticisi ülkelerinden biri olmasının yanı sıra, tarım sektöründe sağladığı başarıyla global anlamda bir örnek teşkil etmektedir. Devasa toprakları, gelişmiş altyapısı, güçlü araştırma kurumları ve yenilikçi tarım teknikleri ile Amerika, yalnızca kendi halkını beslemekle kalmayıp, dünya genelinde de önemli bir gıda tedarikçisidir. Peki, Amerika tarımda neden bu kadar başarılı? Başarıyı sağlayan temel faktörler ve uygulamalar nelerdir?

Geniş Toprak Alanları ve Çeşitli İklim Şartları

Amerika, dünyanın en büyük tarım alanlarına sahip ülkelerinden biridir. Geniş yüzölçümü ve iklim çeşitliliği, tarımda büyük avantajlar sağlamaktadır. Özellikle Orta Batı bölgesi, "Amerika'nın ekmek sepeti" olarak bilinir. Bu bölge, buğday, mısır ve soya fasulyesi gibi temel gıda ürünlerinin yetiştiği en verimli topraklara sahiptir.

Geniş Tarım Alanları: Amerika'nın 4,1 milyon kilometrekarelik tarım alanı, dünyanın en büyük tarım arazilerinden biridir. Bu geniş alanlar, büyük ölçekli tarımın yapılmasına ve verimli üretim gerçekleştirilmesine olanak sağlar.

Çeşitli İklim Kuşakları: Ülkenin farklı iklim kuşakları, tarım çeşitliliği açısından büyük avantaj sağlar. Kuru iklimlerde buğday, nemli iklimlerde pirinç ve pamuk, sıcak iklimlerde meyve ve sebze üretimi yapılabilir.

Teknolojik Yenilikler ve Veri Tabanlı Tarım

Amerika, tarımda teknoloji kullanımında öncü ülkelerden biridir. Tarımda verimliliği artırmak, iş gücünü azaltmak ve çevre dostu yöntemler geliştirmek için ileri teknoloji uygulamaları yaygın olarak kullanılır.

Akıllı Tarım Teknolojileri: Amerika'daki çiftçiler, tarımda robot teknolojisi, drone kullanımı ve sensörler gibi yenilikçi teknolojilerle üretimle-

rini optimize eder. Örneğin, dronlar tarlaların üzerinden uçurarak ürünlerin sağlık durumunu gözlemler ve çiftçilere veri sağlar.

Veri Tabanlı Tarım: Amerika, verimli tarım için büyük veri analitiğinden yararlanır. Toprak nemi, hava durumu ve sulama miktarları gibi veriler dijital platformlar aracılığıyla izlenir ve çiftçilerin daha doğru kararlar almasını sağlar. Bu sayede kaynaklar daha verimli kullanılır ve ürün verimliliği artar.

Genetik Mühendislik ve Tarım Biyoteknolojisi: Amerika, genetik mühendislik konusunda liderdir. Genetik olarak modifiye edilmiş (GM) ürünler, özellikle mısır, soya fasulyesi ve pamuk gibi ürünlerde daha dayanıklı, hastalıklara karşı dirençli ve verimli çeşitlerin üretilmesini sağlar.

Yüksek Verimlilik ve Modern Üretim Yöntemleri

Amerikan tarımı, yalnızca geniş toprak alanlarıyla değil, aynı zamanda yüksek verimlilikle de tanınır. Verimliliği artırmaya yönelik yöntemler, tarımın her aşamasında uygulanmaktadır.

Monokültür Tarımı: Amerika'daki büyük çiftliklerde, özellikle Orta Batı bölgesinde, tek tip ürünlerin yetiştirilmesi yaygındır. Bu monokültür tarımı, yüksek verimlilik ve kolay iş gücü yönetimi sağlar.

Endüstriyel Tarım: Amerika, endüstriyel tarımda gelişmiş bir altyapıya sahiptir. Tarım makineleri, traktörler, biçerdöverler ve diğer büyük makineler, tarım iş gücünü büyük ölçüde azaltarak üretim süreçlerini hızlandırır. Bu makineler, büyük alanlarda verimlilik sağlayarak Amerika'nın tarım sektöründe rekabet gücünü artırır.

Sera Tarımı ve Kapalı Alanlarda Üretim: Sera tarımı ve kapalı alan-

larda yapılan üretimler, yıl boyunca kesintisiz gıda üretimi yapılmasını mümkün kılar. Amerika'daki modern seralar, özel iklim koşullarını optimize eder ve verimli üretim sağlar.

Güçlü Araştırma Kurumları ve Eğitim Sistemi

Amerika, tarımda inovasyon ve araştırma konusunda dünyada lider konumda olan bir ülkedir. Üniversiteler ve özel araştırma merkezleri, tarımın her yönünde yenilikçi çözümler geliştirmek için sürekli çalışmalar yapmaktadır.

Tarım Araştırma Enstitüleri: Amerika'da tarımsal araştırmalara büyük yatırımlar yapılır. Özellikle ABD Tarım Bakanlığı'na bağlı tarımsal araştırma enstitüleri, yeni tarım teknikleri ve verimli üretim yöntemleri geliştirmek için çalışmaktadır.

Eğitim ve Teknoloji Transferi: Amerika'daki üniversiteler, tarımda teknoloji kullanımı ve sürdürülebilir üretim yöntemleri üzerine kapsamlı eğitimler verir. Çiftçiler, bu eğitimlerle güncel tarım teknolojileri hakkında bilgi sahibi olur ve işlerini daha verimli hale getirirler.

İhracat ve Dünya Pazarlarında Liderlik

Amerika, büyük bir tarım üreticisi olmasının yanı sıra, bu ürünleri dünya çapında ihraç etmektedir. Tarım ürünlerinin ihracatı, ülkenin ekonomisi için önemli bir gelir kaynağı oluşturur.

Gıda İhracatında Dünya Lideri: Amerika, dünyadaki en büyük gıda ihracatçılarından biridir. Mısır, soya fasulyesi, buğday, pamuk, et ve süt ürünleri, Amerika'nın ihraç ettiği başlıca tarım ürünleridir. Ülke, dünyanın birçok farklı bölgesine yüksek kaliteli tarım ürünleri sunar.

Lojistik ve Dağıtım Altyapısı: Amerika, gelişmiş lojistik ve dağıtım altyapısı sayesinde tarım ürünlerini hızlı ve güvenli bir şekilde dünya pazarlarına ulaştırır. Geniş demir yolu ağı, modern limanlar ve kara yolları, Amerika'nın tarım ihracatındaki başarısını artırır.

Kooperatif Çiftçilik ve Destekleyici Politikalar

Amerikan tarımının en büyük başarılarından biri de kooperatif yapısıdır. Kooperatifler, çiftçilerin birlikte hareket etmelerini ve daha büyük ölçekli üretim yapmalarını sağlar. Ayrıca, tarım sektörüne devlet desteği ve sübvansiyonları, çiftçilerin rekabetçi fiyatlarla üretim yapabilmelerini sağlar.

Tarım Kooperatifleri: Çiftçiler, üretim maliyetlerini düşürmek, ürünlerini pazara sunmak ve büyük ölçekli üretim yapmak için kooperatifler aracılığıyla çalışırlar. Bu kooperatifler, çiftçilere yeni teknolojilere erişim sağlar ve ekonomik avantajlar sunar.

Devlet Destekleri ve Teşvikler: Amerika, tarım sektörüne büyük destekler sağlar. Tarım sübvansiyonları, çiftçilerin ürün fiyatlarının dalgalanmasından etkilenmelerini önler ve finansal istikrar sağlar.

Amerika'nın Tarım Gücü

Amerika'nın tarım başarısının ardında, devasa toprak alanları, teknoloji kullanımı, yüksek verimlilik, güçlü araştırma kurumları ve küresel pazarda rekabetçi bir yaklaşım yer almaktadır. Ülke, tarımda sürdürülebilirliği, verimliliği ve inovasyonu birleştirerek, dünyanın en büyük gıda üreticilerinden biri olma konumunu sürdürüyor. Amerikan tarımı, her yönüyle modern dünyaya örnek olmaya devam ediyor.

Dr. Ali AYAR
Tarım ve Orman Uzmanı

Söylemek mi, Yaşamak mı?

İnsanlar, İnadık demekle imtihan edilmeden bırakılacaklarını mı zannederler?

Ankebut Suresi,2

Müslümanım dedikten sonra bütün kapıların bize açıldığı, cennetin garantilendiği varsayımı ile toplumda ve ailede İslam'ı anlatma, temsil etme, yaşama anlamındaki hassasiyetlere uymamayı hak gören bir hayatın doğru olduğu konusunda kendimizi kandırmamız, en büyük zaafımız olsa gerek. İnançlarımız ile yaşantımızın ne kadar uyduğunun kontrolünü yapmak anlamına gelen nefis muhasebesi için Ramazan ayı önemli bir fırsat olarak görülür. Doğruyu yapanları tenzih ederek, söylem ve eylem tutarsızlığımızı ortaya koymak için birkaç konuyu öne çıkaralım. Eleştiriler, İslam'ın kurumlarına değil, bunları suistimal eden biz Müslümanlardır.

1-Müslüman toplumun temel yaklaşımı olması gereken merhametin ve yardımlaşmanın etkisi, maalesef günden güne azalıyor. Her zaman fakiri ve ihtiyaç sahibini gözetmek ve Ramazan ayının bu yaklaşımın zirvesi olması gerekirken, fakirlerin ihtiyaçlarını zorlaştıran zam fırsatı olarak görmek, Müslüman bir toplumda akla bile gelmemelidir. Ancak bu yıl da âlemlerin rabbine ve peygamberimize olan sevgimiz, ticaret hayatında bir sevgililer günü kadar bile toplumsal hayatımıza yansımayacak, kolaylık

sağlanmayacak. Tam aksine, yiyecek, içecek, giyim başta olmak üzere her türlü mala Ramazan zamlarının Müslümanların yaşadığı bir ülkede 'normal' olması 'normal' görülecek. Geçim zorluğunun geniş kesimleri etkilediği gözetilerek, hiç olmazsa ramazan mevsiminde biraz ucuz satış yapmak, en incitmeyen bir yardımlaşma yöntemi olarak görülmeyecek. 'Yiyecek bulmakta zorlandıkları mevsimlerde dağlara yiyecek bırakın; Müslüman bir ülkede kuşlar ve diğer yabancı hayvanlar açlıktan ölmesin' anlayışından bu noktaya gelmiş olmak yine inancımızdaki samimiyeti sorgulamayı gerektirmeyecek.

2-Asırlar geçmesine rağmen, çocukluk çağında öğrenebileceğimiz sakız çiğnersek, iğne yaptırırsak, bilmem neremize ne kaçarsa oruç bozulur mu gibi basit konular, çözülemeyen büyük toplumsal sorunlar olarak yine ortaya çıkarılacak. Özellikle basında, TV'lerde, akli zorlayan mali bütçelerin ödendiği çoğu da geyik muhabbeti kıvamındaki programlara meze yapılacak, komedilerin malzemesi haline getirilecek. Bunları asırlardır öğrenememek zekâ düzeyimizle ilgili değilse; inancımızı hafife hatta alaya almak noktasına götürmüyor

mu konusu yine önemsenmeyecek.

3-Yardımanın gizli ve incitmeden yapılması esassen; fotoğraflı, videolu kayda alıp yayınlamanın reklam ve gösteriş olduğu yine önemsenmeyecek, Öksüzlerin, yetimlerin, gariplerin, fakirlerin, kimsesizlerin ve şehit yakınlarının olmadığı gösterişli, şamatalı, körler sağırlar birbirini ağırlar mahiyetindeki sofraların iftar sofrası değil, ifrat ve gösteriş sofrası olduğu göz ardı edilecek. Sonra da Allah kabul etsin deyip görevi yapmanın mutluluğu duyulacak.

4-Sosyal hayatının merkezi olması gereken camilere Cuma ve bayram kalabalığı dışında, ilginin neden azaldığı umursamayacak. Cami, çarşı, hamam, özellikle de imarethane bir arada İslami ve insani bir atmosfer ve sosyal alan işlevi gören binalar topluluğu, her inançtan insana hitap etmekteyken, şimdi camilerin altı ve dört bir yanı sadece ticarethane olması yine sorgulamayacak. Camilerimizin çeperinde, garibe, evsizede, hatta sarhoşa, inaçsız kısaca her gruptan ve inaçtan "ihtiyaç" sahiplerine bir tas sıcak çorba ve gecenin ıssızlığında, tehlikesinde başının üstünde bir çatı, bir sığınak imkânı yine sağlanmayacak, Bunlar İslam'ın çağrısı ve tebliği dışın-

da, İslam'a ısındırılacak, tebliğ yapılacak kişiler değilmiş gibi davranılacak. Bir taraftan 'Müslümanlar' camiden uzaklaşıyor, diğer taraftan İslam'ın sıcaklığı ile kucaklanması gerekenler, yüce Allah'ın 'Ey insanlar!' çağrısının dışındaymış gibi görülecekler. Yardımın, insanların kimliğine, dinine, inancına göre değil, ihtiyaç sahibi olduğu için yapıldığı unutulacak.

5-Tasavvuf ve tarikatlarla ilgili kitaplarda bildirildiğine göre; Allah'ın lütfu ile manevi mertebelere ulaşan veli kulları, bazı zamanlarda kendilerine bazı olağan üstü işlerin (keramet) bahşedilmesini bir sır olarak tutarlar ve ifşa etmezler, birilerinin ifşa etmesini de asla istemezler. Bir şekilde ifşa olursa da hem kendi nefislerinin hem de diğer insanların nefislerinin yoldan şaşma ihtimaline karşı, terki diyar edip kimselerin kendilerini tanımadığı yerlere göç etme teamülüne hassasiyet gösterilirmiş. Hal böyle iken, Azrail'i azarladığını, depremi kovaladığını, hatta Allah ile bizzat konuştuğu gibi birçok gösteriş ve reklam malzemesini hem kendisi, hem de birilerine masal tadında gururla, kibirle anlatan/anlattırır günümüz "velileri" her yerde. Yine bunları vayy be! diyerek ağzımız açık izleyeceğiz. Öncekiler mi işi bilmiyordu yoksa bunlar mı 'işini' biliyor. Hoca Ahmet Yesevi'nin 'ahir zaman şeyhleri' şuurini bir ara okumanızı öneriyorum.

6-Peygamberimizin ve diğer İslam büyüklerinin, kendi emek ve gayretleriyle kazandıkları gelir ile çok mütevazı bir hayat yaşadıklarını, mallarının hemen tamamını ve kendilerine getirilen tüm mal ve mülkleri ihtiyaç sahiplerine dağıttıklarını, maddi miras bırakmadıklarını, hediye, zekât, sadaka kabul etmediklerini de kitaplardan okuyoruz. Hal böyleyken, oluşturdukları gruplarda ya da cami kürsülerinde hatta sosyal medyada İslam'ı anlattığı, temsil ettiği iddia edilen 'şaşaalı' etiket sahip olan bazı kişilerin Müslümanların parası ile adeta saltanat sürmekte olmaları yine normal görülecek.

7-İslam'ı tebliğ usulsüzlüğü; Kuran'ın ve peygamberimizin yumu-

şak ve tatlı üslubunu değil de Kuran'ın uyarısına rağmen, karşıya aldıklarına kürsülerden ve özellikle sosyal medyanın, şöhretin şehveti ile küfür ve hakarete varan kaba tarzda saldıran şöhret avcıları alkışlanacak. Allah'ın onca sonsuz nimetleri, rahmeti varken, öldükten sonra sadece mide ile uçkur arasında bazı şeylere kavuşma amacı olarak, çoğu uydurma ya da abartma olan hikâye ve masal tarzında İslam anlatımlarına ilgi devam edecek. Toplumda huzuru, refahı, eşitliği, haramı, helali, hak gaspını (kul hakkı), yalan söylememeyi, emanete riayet etmeyi, sözünde durmayı, güvenilir insan olmayı, Allah'a inanıyor görünürken nasıl şirk içinde olunabileceğini, İslam'ı en iyi tebliğin 'yaşamak' olduğunu anlatılmayacak. Toplumda dine, din adamlarına, dini kurumlara ve dindarlara güvenin azalmakta oluşu, Müslümanları yine rahatsız etmeyecek.

8-İlk muhatap olduğu emri "oku" olan biz Müslümanlar, yine okumaya çağız, bilimden uzak duracağız, sonra da Müslümanlar niye geri kalıyor diye yine yakınmaya devam edeceğiz.

9-Söz söyleme üslubumuz Kur'anı Kerim'e uygun mu endişemiz yine olmayacak;

*Başka inançların kutsallarına hakaret etmeyin; Allah'tan başkasına tapanlara küfür ve hakaret etmeyin; sonra onlar da bilgisizlik yüzünden sınırı aşarak Allah'a hakaret ederler. (Enâm,108)

*Doğruyu Söyle; Her hususta ve her şartta doğruyu söyle. (Nisâ,9; Ahzâb,70)

*İltifatlı Söyle; Ana-babaya, büyüklere öf bile deme, onlara iltifat edici söz söyle.(İsrâ,23)

*Gönül Alıcı Söyle; Yoksula verebileceğin hiçbir şeyin yoksa bile ondan yüzünü çevirme, hiç olmazsa gönül alıcı, teselli edici birkaç söz söyle. (İsrâ,28)

*Tatlı Söz Söyle; Başa kakmak ve gönül incitmek suretiyle iyiliği zayıf edilen bir sadakadansa, tatlı bir söz söyle. (Bakara,263)

*Yumuşak Söyle; Zalimlerin ve merhametsizlerin kalbini yumuşatacak sözler söyle. (Tâhâ 44)

*Tesirli, Hikmetli Söz Söyle; Bir konuyu anlatırken boş laflar yerine gönüllere işleyecek tesirli, hikmetli ve özenle seçilmiş söz söyle. (Nisâ,63)

*Bağırmadan Konuşun; Yürüyüşünde tabii ol, sesini alçalt. (Lokman,19)

*Adil ol; Adaleti tam yerine getirerek Allah için şahitlik edenler olun; kendinizin, ana-babanızın ve yakınlarınızın aleyhinde de olsa, insanlar zengin/fakir olsalar da, adaletten ayrılmayın. Nisa,135

Yanlışla düşürme amaçlı, üstelik birçoğu da İslam ambalajında bize verilen onca konu varken ne yapalım sorusunun cevabı; Peygamberimiz (SAV)'in hayat tarzına aykırı olan kişi ve olayların İslami olamayacağını bilmek, dini doğru kaynaklardan öğrenmek ve akıl süzgecine başvurmak sanırım. Kur'an'da akıl kelimesi kırk dokuz yerde fiil şeklinde geçmektedir. 'Akletme'nin yani akli kullanılarak doğru düşünmenin önemi bu kadar tekrar edilmişse, bir sebebi olsa gerekir.

Allah'a (CC), hesap vermede en büyük zorluğumuzun ve vebalimizin olması bakımından; yanlışlar, hatalar, suistimaller, beceriksizlik, samimiyetsizlik özetle, İslam'ı kötü temsil etme yönünde Müslümanlar olarak, maa-lesef yok aslında birbirimizden farkımız. Lokman Suresi 33. Ayetindeki '.. **sakin** dünya hayatı sizi aldatmasın ve **şeytan**, **Allah'ın affına güvendirerek sizi kandırmasın'** uyarısı varken aynı yanlışları yapmaya devam ederek bu sefer her şeyin düzeleceği gafletine düşmemek gerekir.

Bir avuç inanmış samimi Müslüman olabildiğinde dünyanın değiştiğini tarihte gördük. O bir avuç inanmış samimi Müslümanı şimdiki kalabalıklardan çıkıyorsa yanlış kimde?

Bunları duymak, nefsimizi rahatsız edip hoşumuza gitmese de, nefis muhasebesinin amacı bu değil midir? Allah (CC), doğrularımız çoğaltmayı, yanlışlarımızı sona erdirmeyi nasip eylesin.

Kümes Hayvancılığında Doğru Yemleme Teknikleri ve Organik Besleme

Kümes hayvancılığı, özellikle tavukçuluk, hindi, ördek ve kaz yetiştiriciliği gibi alanlarda gıda üretiminin temel taşlarından biridir. Ancak hayvanların sağlıklı ve verimli olabilmesi için beslenmelerine özel bir önem verilmesi gerekir. Doğru yemleme teknikleri ve organik besleme uygulamaları, hem üretim kalitesini artırır hem de hayvan refahını iyileştirir. Bu yazıda, kümes hayvanları için en uygun yemleme yöntemlerini ve organik besleme stratejilerini ele alacağız.

Kümes Hayvanlarında Doğru Yemleme Teknikleri

Kümes hayvanlarının büyüme hızı, yumurta verimi ve et kalitesi doğrudan yedikleri yemle ilişkilidir. Yanlış besleme, hastalıklara yol açabilir, büyüme geriliğine neden olabilir ve üretimi olumsuz etkileyebilir.

Yaşa Göre Yemleme Programı

Farklı yaş gruplarındaki hayvanlar için besin ihtiyaçları farklıdır:

Civciv Dönemi (0-6 Hafta): Yüksek protein (yaklaşık %20-22) içeren başlangıç yemleri kullanılmalıdır. Bu dönemde vitamin ve mineral desteği büyük önem taşır.

Büyüme Dönemi (6-18 Hafta): Protein oranı bir miktar düşürülerek (%16-18) dengeli karbonhidrat ve yağ içeren yemler verilmelidir.

Yumurta Tavuklarında Yemleme: Yumurta kalitesini artırmak için kalsiyum ve fosfor desteği sağlanmalıdır. Kalsiyum, güçlü yumurta kabukları için kritik öneme sahiptir.

Broyler Tavuklarında Yemleme: Hızlı büyüme sağlamak için dengeli protein ve enerji içeren yemler tercih edilmelidir.

Dengeli Besin İçeriği Sağlama

Kümes hayvanları için yem, şu temel besin öğelerini içermelidir:

Protein: Kas gelişimi ve yumurta üretimi için gereklidir. (Örn: Soya küspesi, balık unu)

Karbonhidrat: Enerji kaynağıdır. (Örn: Mısır, buğday, arpa)

Yağlar: Enerji verir ve tüy gelişimini destekler. (Örn: Ayçiçek yağı, keten tohumu)

Vitaminler ve Mineraller: Bağışıklık sistemini destekler ve kemik gelişimini sağlar. (Örn: Kalsiyum, fosfor, A

ve D vitamini)

Yemleme Sıklığı ve Miktarı

Kümes hayvanlarına serbest erişimli yemleme (ad libitum) sağlanabilir veya belirli saatlerde kontrollü yemleme yapılabilir.

Aşırı yemleme obeziteye neden olabilirken, yetersiz yemleme büyüme geriliğine yol açabilir.

Yemin her zaman temiz ve taze olması önemlidir. Küflü veya bayat yemler hastalıklara neden olabilir.

Organik Besleme: Doğal ve Sağlıklı Bir Alternatif

Organik kümes hayvancılığı, hormon ve antibiyotik kullanımını en aza indirerek doğal yöntemlerle sağlıklı hayvan yetiştirmeyi amaçlar.

Organik Yem Kullanımı

Organik besleme, GDO içermeyen ve kimyasal katkı maddesi bulunmayan yemlerle yapılmalıdır. Organik yemler genellikle şunları içerir:

- Organik mısır, arpa, buğday
- Doğal otlar ve sebze atıkları
- Organik soya küspesi ve balık unu
- Kalsiyum ve mineral kaynakları (örneğin doğal kireç taşı)

Organik yemlerde sentetik katkı maddeleri yerine, doğal probiyotikler ve bitkisel ekstraktlar kullanılabilir.

Serbest Gezinme ve Doğal Beslenme

Serbest gezen tavukçuluk, hayvanların doğada ot, böcek ve solucan gibi doğal besinleri tüketmesini sağlar. Doğal beslenme bağışıklık sistemini güçlendirir, et ve yumurta kalitesini artırır. Açık alanlarda dolaşan tavukların stresten uzak olduğu ve daha sağlıklı geliştiği bilinmektedir.

Organik Takviyeler ve Doğal Koruyucular

- Elma sirkesi: Bağışıklığı güçlendirir ve sindirimi destekler.
- Sarımsak: Doğal antibiyotik etkisi yaparak enfeksiyonları önler.
- Yumurta kabuğu veya istiridye unu: Doğal kalsiyum kaynağıdır.
- Kefir ve yoğurt: Doğal probiyotik kaynağı olup bağırsak sağlığını iyileştirir.

Tarım Şurası

Türkiye'nin Kalkınmasına Uzun Vadede Nasıl Katkı Sunacak?

Türkiye'de tarım sektörü, ülke ekonomisinin temel taşlarından biri olmanın yanı sıra milyonlarca insanın geçim kaynağıdır. Tarımsal üretim, sanayiye ham madde sağlama, ihracat gelirleri ve gıda güvenliği gibi kritik alanlarda hayati bir rol oynar. Tarım politikalarının belirlenmesi ve sektörün geleceğe yönelik planlanması adına düzenlenen Tarım Şuraları, Türkiye'nin tarımsal vizyonunu şekillendiren en önemli platformlardan biri olmuştur.

Geçmişten günümüze dört kez toplanan Tarım Şuraları, sektörün temel sorunlarını tespit ederek çözüm önerileri geliştirmiş, tarımsal üretimin sürdürülebilirliği ve verimliliği için yol haritaları oluşturmuştur. Peki, bu şuralar tarım sektörüne nasıl yön verdi? İşte Türkiye'deki Tarım Şuraları'nın dünden bugüne gelişimi...

1. Tarım Şurası (1997)

Türkiye'de tarım sektörüne yönelik en geniş çaplı istişare platformu olan 1. Tarım Şurası, 1997 yılında düzenlendi. Bu şurada tarım sektörünün mevcut durumu analiz edilerek, yapısal sorunlara dair çözüm önerileri geliştirildi.

Şurada öne çıkan başlıca konular şunlardı:

Tarım politikalarının uzun vadeli planlanması

- Destekleme politikalarının yeniden düzenlenmesi
- Tarımda modern teknolojilerin kullanımı

- Küçük aile işletmelerinin güçlendirilmesi
- Tarımsal sulamada su verimliliği ve modernizasyon

Özellikle çiftçilerin üretim maliyetlerini düşürmeye yönelik öneriler, destekleme mekanizmalarının iyileştirilmesi ve tarımsal üretimde modern tekniklerin yaygınlaştırılması 1. Tarım Şurası'nın en dikkat çeken çıktıları oldu.

2. Tarım Şurası (2004)

1. Tarım Şurası'ndan 7 yıl sonra, 2004 yılında gerçekleştirilen 2. Tarım Şurası'nda, Avrupa Birliği (AB) uyum süreci çerçevesinde tarım politikalarının yeniden yapılandırılması ele alındı.

Şurada gündeme gelen önemli başlıklar şunlardır:

- Tarımsal destekleme politikalarının AB standartlarına uyumlu hale getirilmesi
- Organik tarım ve iyi tarım uygulamalarının teşvik edilmesi
- Modern sulama sistemlerine geçişin hızlandırılması
- Tarımsal ihracatın artırılması ve coğrafi işaretli ürünlerin desteklenmesi
- Tarımsal sanayinin güçlendirilmesi

Tarım Şurası, özellikle çevre dostu tarım uygulamaları, sürdürülebilir üretim modelleri ve kırsal kalkınma konularına yoğunlaşarak, Türkiye'nin AB'ye uyum sürecindeki tarımsal dönüşümünü hızlandırmayı hedefledi.

3. Tarım Şurası (2019)

Türkiye'de 15 yıl aradan sonra toplanan 3. Tarım Şurası, sektör paydaşlarını yeniden bir araya getirerek geleceğe yönelik önemli kararların alındığı bir zirve oldu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından

açıklanan 60 maddelik sonuç bildirgesi, tarımın bütüncül bir yaklaşımla ele alınmasını sağladı.

Bu şurada ön plana çıkan başlıca konular:

Stratejik tarım politikaları: Tarım ve orman politikalarının uzun vadeli bir devlet politikası olarak belirlenmesi

Üretim planlaması: Tarımsal üretimin sürdürülebilir ve verimli hale getirilmesi için üretim planlamasının yapılması

Aile işletmeciliği: Küçük çiftçilerin ve aile işletmelerinin desteklenmesi, kadın ve genç girişimciliğinin teşvik edilmesi

Hayvancılıkta reform: Küçükbaş hayvancılığın teşvik edilmesi, mera islah projelerinin artırılması

Arazi yönetimi: Arazi toplulaştırma projelerinin hızlandırılması ve tarım arazilerinin etkin kullanımına yönelik yasal düzenlemeler

Akıllı tarım uygulamaları: Tarım sektöründe dijitalleşme ve yapay zekâ destekli üretim sistemlerinin geliştirilmesi

İklim değişikliği ve su yönetimi: Su kaynaklarının etkin yönetimi ve iklim değişikliğine karşı önlemler alınması

Gıda güvenliği: Ürünlerin izlenebilirliği ve gıda denetimlerinin sıklaştırılması

Tarım Şurası'nda alınan kararlar, Türkiye'nin tarımsal üretim ve gıda güvenliği açısından daha planlı bir yapıya kavuşmasını hedefleyen somut adımları içerdi.

4. Tarım Şurası (2025)

Son olarak 2025 yılında gerçekleştirilecek olan 4. Tarım Şurası, tarım ve gıda sektörünün geleceğini şekillendirmek adına atılan önemli bir adım. Tarım ve Orman Bakanlığı

tarafından yürütülen çalışmalar kapsamında çiftçilerin, akademisyenlerin ve sektör temsilcilerinin katkılarıyla tarımın geleceği yeniden masaya yatırılacak.

Bu şurada öne çıkan konular şunlar olacak;

- İklim değişikliğine karşı dirençli tarım uygulamaları
- Tarımda teknoloji kullanımı ve yapay zekâ destekli sistemler
- Kırsal kalkınma ve genç çiftçilerin teşvik edilmesi
- Toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi
- Gıda enflasyonuna karşı önlemler ve üretim maliyetlerinin düşürülmesi
- Tarımsal ürünlerde dışa bağımlılığın azaltılmaya yönelik projeler

Tarım Şurası, özellikle küresel iklim krizine karşı tarımsal üretimin nasıl sürdürülebilir hale getirilebileceği konusunda önemli politikalar belirlenmesini sağladı. Dijitalleşme, akıllı tarım ve gıda güvenliği konularının da ele alındığı bu şura, Türkiye'nin tarım sektöründe yeni bir dönüşüm sürecine girdiğini gösterdi.

Tarım Şuraları Tarımın Yol Haritası Olmaya Devam Ediyor

Türkiye'de düzenlenen Tarım Şuraları, sektörün geleceğini şekillendiren önemli toplantılar olarak dikkat çekiyor. 1997 yılından 2025 yılına kadar geçen süreçte yapılan bu toplantılar, tarımsal üretim, gıda güvenliği, çiftçilerin desteklenmesi, sulama sistemleri, tarımsal sanayi ve iklim değişikliğine karşı alınacak önlemler gibi kritik konularda yol haritaları sundu.

Günümüzde tarım, sadece gıda üretimiyle sınırlı olmayan, aynı zamanda çevresel, ekonomik ve sosyal boyutları da olan bir sektör olarak öne çıkıyor. Türkiye'nin bu şuralardan çıkan sonuçları hayata geçirmesi, tarımsal üretimde sürdürülebilirliği ve verimliliği artırarak ülkeyi tarımda daha güçlü ve bağımsız bir konuma taşıyabilir.

Tarımın geleceği için atılan adımların, ülkemizin gıda güvenliği ve kalkınmasına uzun vadede nasıl etki edeceğini hep birlikte göreceğiz!

Assiye YILDIRIM
Tarım Yazarı

Geleceğin Çiftliği Geldi!

Savaşlar, göç, iklim değişikliği gibi uluslararası meseleler hayati bir sektör olan tarımı stratejik açıdan da üst sıralara taşıdı. Uluslararası arenada “güçlü” olmak ulusal gıda güvenliğini sağlamanın ötesinde gıdaya hakim olmaktan geçiyor! Bu filmin fragmanını Rusya-Ukrayna savaşında, salgında izledik... Asıl film şimdi başlıyor! İklim değişikliği etkileri ve bilhassa su krizi uluslararası insan hareketlerini ciddi anlamda tetikleyecek ve maalesef en çok etkilenecek ülkelerden biri de Türkiye!

Artan küresel sorunlar karşısında geleneksel tarım yöntemleri ve kısa vadeli tarım politikaları artık günümüzün ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalıyor. Tarımda makineleşmeyle başlayan modernizasyon süreci teknolojinin sunduğu yeniliklerden yararlanmaya devam ediyor.

Özellikle yapay zeka tarımda devrim yaratacak çözümler sunuyor. Ancak her teknolojik gelişme gibi yapay zekanın tarımda kullanılması da avantajlar kadar riskleri ve dezavantajları da içeriyor. Son günlerde herkesin gündeminde olan yapay zekanın tarıma etkileri neler olacak hem genel anlamda hem de ülkemiz açısından sizlerle paylaşacağım.

Avantajlar;

Yapay zekanın tarımda sunduğu en büyük avantaj, verimliliğin artırılması. Dijital tarım programları, sensörlerden gelen verilerle toprak ana-

lizi, hava durumu tahmini ve üretim süreçleri anlık olarak takip edilebilmektedir. Mobil uygulamalar sayesinde uzaktan erişimi mümkün kılması da çiftçinin hayat kalitesini arttıran en cazip yönlerinden biri...

• Akıllı Sulama ve Gübreleme: Yapay Zeka yetiştirilecek bitkiye göre, hangi tarlanın ne kadar suya ve gübreye ihtiyacı olduğunu doğru bir şekilde analiz edebiliyor. Bu da su ve gübre tasarrufunun yanı sıra toprağın korunmasını sağlıyor..

• Hastalık ve Zararlı Mücadelesi: Görüntü işleme teknolojileri sayesinde bitki hastalıklarını erken teşhis edilip en etkin tedavi yöntemini sunuyor. Zararlı tespiti ve mücadelesi de etkin bir şekilde yapılabilir..

• İş Gücü Tasarrufu: Otonom makineler ve robotlar, ekim, hasat ve ilaçlama gibi birçok işlemi insan

müdahalesi olmadan gerçekleştirilebiliyor. Bu da maliyeti düşürüyor ve iş gücünü azalıyor..

• Tahminleme ve Planlama: Yapay zeka, geçmiş verileri analiz ederek hangi ürünün hangi bölgede daha karlı olacağını tahmin edebiliyor. Buna göre üretim planlaması imkanı sunuyor..

• Çevreye Duyarlılık ve Sürdürülebilirlik: Yapay zeka temelli tarım uygulamaları, doğanın korunması ve sürdürülebilir üretim için önemli çözümler sunuyor. Karbon ayak izini azaltan, su tasarrufu sağlayan ve çevre dostu uygulamalardır.

Kısacası yapay zeka, çiftçilerin daha az kaynakla daha fazla ürün elde etmesine yardımcı oluyor. Bu durum, hem sürdürülebilir tarım uygulamaları için hem de dünya gıda güvenliği açısından büyük bir avantaj.

Dezavantajlar;

Elbette yapay zekanın tarımda kullanımı fırsatların yanı sıra bazı riskleri de içeriyor..

- **Yüksek Maliyet:** Yapay zeka temelli sistemler, tarım robotları, sensörler ve veri analizi yazılımlarına yapılan yatırımlar küçük ve orta ölçekli işletmeler için oldukça maliyetli!.

- **Teknolojiye Bağımlılık:** Tarımın tamamen yapay zekaya bağımlı hale gelmesi, sistemlerde yaşanabilecek teknik arızalar veya siber güvenlik tehditleri olasılığı dikkate alındığında son derece riskli, özellikle veri güvenliği gelecekte ciddi bir sorun olabilir!.

- **İş Gücü Kaybı:** Tarım robotlarının yaygınlaşması, tarımda çalışan nüfusun büyük bir çoğunluğunun işsiz kalması anlamına geliyor!.

- **Veri Mahremiyeti:** Tarımda kullanılan yapay zeka sistemleri büyük miktarda veri toplar. Bu verilerin başkalarının eline geçmesi en önemli sorunlardan biri olarak karşımıza çıkıyor. Veri güvenliği ve şeffaflık sorunları dikkatle ele alınması gereken bir risk. Bu verilerin kimler tarafından kontrol edildiği, nasıl saklandığı çok önemli bir sorun!

Türk Tarımı için Yapay Zeka Fırsat mı, Tehdit mi?

Ülkemiz, tarımsal ürün çeşitliliği ve tarım potansiyeli yüksek bir ülke. Ancak bu potansiyelin tam anlamıyla değerlendirilebilmesi için verimli olduğu artıracak ve kaynakları daha etkin kullanmayı sağlayacak çözümler üretilmesi gerekiyor. Yapay zeka, bu konuda önemli fırsatlar sunuyor. Akıllı sulama sistemleri, olası erken uyarı sistemleri ve yapay zeka destekli hastalık ve zararlı mücadelesi, veri analizi gibi yapay zeka uygulamaları, Türkiye'nin tarımda karşılaşılan temel süreçlerde çözüm olabilir.

Ülkemizde küçük ve orta ölçekli işletme sayısı oldukça fazla! Bu çiftçilerin büyük bir kısmı modern tarım teknolojilerine tam anlamıyla erişmemiş durumda. Bu nedenle, yapay zeka teknolojilerinin yaygınlaştırılmasında kooperatifleşme, devlet des-

tekleri, teknolojiye erişimi kolaylaştıracak teşvikler ve çiftçilere yönelik eğitim programları kritik rol oynuyor.

Ülkemiz açısından en önemli sorunlardan biri tarımda çalışan nüfusun yaşlanması ve gençlerin tarımı tercih etmemesi! Bu bağlamda gençlerin teknolojiye olan düşkünlüğü yapay zeka destekli tarımsal üretim modelleri gençler için sektörü cazip hale getirebilir.

Yapay zeka, tarımı emek yoğun klasik üretim modelinden çıkartıp, teknoloji ve veri odaklı bir sektör haline getiriyor. Dronlar, robotlar, akıllı sensörler ve mobil uygulamalarla yönetilen modern tarım paketleri, gençlerin ilgisini çekebilecek yenilikçi fırsatlar sunuyor. Çiftçiliği süregelenin aksine daha konforlu, daha modern bir kariyer fırsatına dönüştürebilir.

Tabi sadece üretim tarafından değil teknoloji geliştirme anlamında da gençler için son derece cazip bir alan açıldığı dikkate değer. Özellikle yerli yazılımlar ve mobil uygulamalar geliştiren girişimciler, hem Türkiye pazarında hem de uluslararası alanda büyük fırsatlar yakalayabilir. Bu konuda başarılı genç girişimcilerin projeleri desteklenip rol model olarak ön plana çıkartılmalı.

Bu noktada da devlet desteği, finansal destek ön plana çıkıyor. Tarımda teknoloji geliştiren projelere ve girişimcilere verilen destekler var, bunların yaygınlaşması daha da

önemlisi bütüncül bir bakış açısı ile ele alınması gerekiyor. Gençlerin tarımı tercih etmesi hem istihdam sağlar hem de tarımın geleceğini güvence altına alır. Tarım sektörünün yaş ortalaması dikkate alındığında bırakın tarımda dijitalleşmeyi, yapay zekayı, üretimin devamından dahi söz etmek mümkün olmaz!

Yapay zeka, tarım sektöründe büyük olanaklar sunuyor. Ancak bu teknolojilerin doğru bir şekilde kullanılması, ulusal bir mesele olduğu için bir denetim mekanizmasının ve güçlü bir güvenlik altyapısının sağlanması gerekiyor.

Tüm tarım süreçlerini dijitalleştirip geleneksel yöntemleri tamamen terk etmek son derece riskli bir yaklaşım olacaktır. Sistem arızaları, siber güvenlik sorunları veya küresel krizler sırasında bağımsız üretimin sürdürülmesi hayati öneme sahiptir. Teknolojiye uyum sağlarken güvenliği ve olası riskleri de daha sürecin en başında göz önünde bulundurmaya gerekir. Dengede kalmak çok önemli.

Teknolojiyi insan emeğinin rakibi değil, tamamlayıcı bir parçası olarak görmek ve çiftçilerin hayatını kolaylaştıran bir araç haline getirmek asıl hedef olmalıdır.

Doğru planlama ve güçlü destek programı ile tarımın geleceği, teknoloji ve doğanın uyumu içinde bir başarı hikayesine dönüşebilir.

Gıda İsrافی: Evlerde ve Marketlerde Nasıl Önlenir?

Her yıl dünya genelinde üretilen gıdanın üçte biri çöpe gidiyor. Bu, yalnızca ekonomik bir kayıp değil, aynı zamanda çevresel ve etik bir sorun. Türkiye’de de durum farklı değil; TÜİK verilerine göre, hane halklarının gıda israfı ciddi boyutlara ulaşmış durumda. Peki, gıda israfını azaltmak için evlerde ve marketlerde neler yapabiliriz?

Evlerde Gıda İsrafını Önlemek için Pratik Adımlar

Gıda israfının önemli bir kısmı bireysel tüketimden kaynaklanıyor. Evde alınacak basit önlemlerle bu israfı büyük ölçüde azaltmak mümkün:

Alışveriş Listesi Kullanın: Plansız alışveriş, ihtiyaçtan fazla ürün alımına yol açarak gıda israfını artırır. Haftalık yemek planı yaparak ihtiyacınız olan ürünleri listeleyin ve buna sadık kalın.

Son Kullanma Tarihine Dikkat Edin: “Son kullanma tarihi” ile “tavsiye edilen tüketim tarihi” farklı kavramlardır. Son kullanma tarihi geçen ürünler tüketilmemelidir, ancak tavsiye edilen tüketim tarihini geçen birçok gıda hala güvenle yenilebilir.

Doğru Saklama Yöntemleri Kullanın: Gıdaları doğru sıcaklıkta saklamak, bozulmalarını geciktirir. Örneğin, ekmeği buzdolabında değil, hava almayan bir kapta saklamak bayatlamasını önler.

Artan Yemekleri Değerlendirin: Artan yemekleri atmak yerine, farklı tariflerle değerlendirin. Bayat ekmeklerden ekmek köftesi veya kruton yapabilirsiniz.

Porsiyonları Küçük Tutun: Tabaklara fazla yemek almak, artan yemeklerin çöpe gitmesine neden olabilir. Önce küçük porsiyonlar olarak

ihtiyaca göre ekleme yapmak israfı önler.

Marketlerde Gıda İsrافی Nasıl Azaltılabilir?

Sadece evlerde değil, marketlerde de büyük miktarda gıda çöpe gidiyor. Marketlerin gıda israfını azaltmak için uygulayabileceği bazı yöntemler şunlardır:

Raf Yönetimi ve Stok Takibi: Marketlerde raf ömrü kısa olan ürünler, önce satılacak şekilde düzenlenmelidir. “Önce giren, önce çıkar” (FIFO) yöntemiyle taze ürünlerin arka raflara yerleştirilmesi sağlanabilir.

Son Kullanma Tarihi Yaklaşan Ürünler İçin İndirim: Avrupa ve ABD’de birçok market, son kullanma tarihi yaklaşan ürünleri indirimli satıyor. Bu yöntem Türkiye’de de yaygınlaşmalı.

Bağış Programları: Marketlerde

satılmayacak durumda olan ancak tüketilebilir gıdalar, hayır kurumlarına bağışlanabilir. Özellikle fırınlar, restoranlar ve süpermarketlerin gıda bankalarıyla iş birliği yapması önemlidir.

Bozuk Gıdaları Kompost Yapmak: Marketler, artıklarını kompost yaparak organik gübreye dönüştürebilir. Böylece atıklar, doğaya zarar vermek yerine tarım için verimli bir hale getirilebilir.

Bireysel ve Toplumsal Sorumluluk

Gıda israfını önlemek, sadece ekonomik bir zorunluluk değil, aynı zamanda etik bir sorumluluktur. Hem bireysel olarak evlerimizde hem de işletmeler düzeyinde marketlerde bilinçli adımlar atarak bu sorunun önüne geçebiliriz. Küçük alışkanlık değişiklikleri bile uzun vadede büyük fark yaratabilir. Unutmayalım ki, çöpe attığımız her lokma, aslında doğaya ve geleceğimize zarar veriyor.

GELECEK TARIMSIZ, TARIM SİGORTASIZ OLMAZ!

Mobil uygulama için

f in v /Tarsim

x @ /tarim_sigortasi

tarsim.gov.tr
ALO TARSİM 172

TARSİM[®]
tarımın sigortası

Gece Yemek Yeme Alışkanlığının Metabolizma Üzerindeki Etkileri!

Gecenin ilerleyen saatlerinde açlık hissine kapılmak çoğu insan için tanıdık bir durumdur. Yoğun bir günün ardından atıştırma alışkanlıklarına yönelmek veya gece geç saatte bir öğün yemek cazip gelebilir. Ancak bu alışkanlığın metabolizma üzerindeki etkileri düşündüğünüzden daha büyük olabilir. Gece yemek yemenin vücut üzerindeki etkilerini ve sağlıklı alternatifleri bu yazıda ele alıyoruz.

Gece Yemek Yemenin Metabolizma Üzerindeki Olumsuz Etkileri

Vücudumuzun biyolojik saati, yani sirkadiyen ritmi, gün boyunca metabolizmayı düzenleyen önemli bir faktördür. Gün ışığına bağlı olarak çalışan bu sistem, gece saatlerinde sindirimi ve enerji kullanımını yavaşlatır. Dolayısıyla, geç saatlerde yemek

yemek bazı olumsuz sonuçlara yol açabilir:

Kilo Alımına Neden Olabilir

Araştırmalar, gece geç saatlerde yemek yemenin kilo alımını artırabileceğini gösteriyor. Bunun en büyük nedenlerinden biri, vücudun gece saatlerinde alınan kalorileri gündüze kıyasla daha verimli yakamamasıdır.

Gece geç saatlerde yemek yiyen bireylerin genellikle daha yüksek kalori alımı ve düzensiz beslenme alışkanlıkları olduğu gözlemlenmiştir.

Kan Şekeri ve İnsülin Dengesini Bozabilir

Gece yemek yeme alışkanlığı, kan şekeri dalgalanmalarına neden olabilir. Özellikle yüksek karbonhidrat

içeren atıştırma maliklar tüketildiğinde, insülin seviyeleri aniden yükselir ve ardından hızla düşebilir. Bu durum, uzun vadede insülin direncine ve tip 2 diyabet riskinin artmasına yol açabilir.

Sindirim Problemlerine Yol Açabilir

Geceleri ağır yemekler tüketmek, mide ekşimesi ve reflü gibi sindirim problemlerine sebep olabilir. Özellikle yatmadan hemen önce yemek yenildiğinde, mide asidinin yemek borusuna kaçma ihtimali artar. Bu durum, mide yanması ve uyku kalitesinin düşmesiyle sonuçlanabilir.

Uyku Kalitesini Olumsuz Etkileyebilir

Geç saatlerde yemek yemek, vücudun dinlenme sürecini bozarak uyku kalitesini düşürebilir. Araştırmalar, gece geç saatte yemek yiyen bireylerin uykularının daha sık bölündüğünü ve daha az dinlendirici bir uyku süreci geçirdiklerini göstermektedir. Özellikle kafein veya şeker içeren yiyecekler tüketildiğinde, uykuya dalma süresi uzayabilir.

Gece Yemek Yeme Alışkanlığını Kontrol Etmek İçin Öneriler

Eğer gece yemek yeme alışkanlığınız varsa ve bunu kontrol altına almak istiyorsanız, aşağıdaki öneriler

işinize yarayabilir.

Düzenli ve Dengeli Beslenme

Gün içinde yeterli ve dengeli beslenmek, gece açlık krizlerini önlemenin en iyi yollarından biridir. Özellikle protein ve lif açısından zengin öğünler tüketmek, uzun süre tokluk hissi sağlar ve gece geç saatlerde yemek yeme ihtiyacını azaltır.

Akşam Yemek Saatini Erken Belirleyin

Akşam yemeğini çok geç saatlere bırakmamak önemlidir. İdeal olarak, yatmadan en az 2-3 saat önce yemek yemeyi bırakmak sindirim süreci için daha sağlıklı olacaktır.

Sağlıklı Atıştırma Maliklar Tercih Edin

Eğer gece geç saatlerde mutlaka bir şeyler yemek istiyorsanız, ağır ve yağlı yiyecekler yerine daha sağlıklı alternatifleri tercih edebilirsiniz. Örneğin:

- Yoğurt ve ceviz
- Az miktarda badem veya fındık
- Muz gibi doğal şeker içeren meyveler
- Bitki çayları (papatya, melisa, rezene gibi)

Stres Yönetimi ve Uyku Düzeni

Stres ve düzensiz uyku, gece açlık krizlerini tetikleyebilir. Günlük hayatınızda stres yönetimi tekniklerini uygulamak ve uyku düzeninizi iyileştirmek, gece yemek yeme ihtiyacını azaltabilir.

Dengeli Beslenme ve Bilinçli Tercihler Önemli

Gece yemek yeme alışkanlığı kısa vadede masum görünebilir, ancak uzun vadede kilo alımı, sindirim problemleri ve uyku bozuklukları gibi birçok olumsuz etkiye neden olabilir. Bunun yerine, gün içinde yeterli beslenmek, akşam yemeğini erken saatlerde yemek ve sağlıklı atıştırma maliklar tercih etmek, bu alışkanlığı kontrol altına almanıza yardımcı olacaktır. Unutmayalım ki, vücudumuzun en iyi şekilde çalışması için biyolojik ritmimize saygı göstermek ve sağlıklı beslenme alışkanlıkları geliştirmek büyük önem taşır.

Küçükbaş Hayvancılıkta Yaylacılık Geleneği: Modern Dönemde Nasıl Sürdürülmeli?

Türkiye’de küçükbaş hayvancılık, yüzyıllardır yaylacılık geleneği ile iç içe gelişmiş bir sektördür. Yüksek rakımlı yaylalara yapılan göçler sayesinde hayvanlar daha kaliteli otlaklarla beslenmiş, et ve süt verimi artmış, bölgesel ekonomiye katkı sağlanmıştır. Ancak günümüzde iklim değişikliği, göçebe hayvancılığın azalması ve modern tarım politikaları nedeniyle bu gelenek giderek zayıflamaktadır. Peki, yaylacılık modern dönemde nasıl sürdürülebilir?

Yaylacılık Nedir ve Neden Önemlidir?

Yaylacılık, özellikle küçükbaş hayvan yetiştiricilerinin yaz aylarında yüksek rakımlı meralara göç etmesiyle sürdürülen bir hayvancılık yöntemidir. Bu sistemin sağladığı başlıca avantajlar şunlardır:

Verimli Otlatma: Yaylalar, zengin bitki örtüsüyle hayvanlara doğal ve besleyici bir yem kaynağı sunar. Bu durum, et ve süt kalitesini artırır.

Sağlıklı Hayvanlar: Yayla havası, hayvanların solunum yolu hastalıklara

rından korunmasını sağlar. Aynı zamanda doğal hareket imkânı sunduğu için kas gelişimi desteklenir.

Düşük Yem Maliyeti: Yaylacılık sayesinde çiftçiler, hayvanlarını daha az yapay yemle beslemek zorunda kalır. Bu da yem maliyetlerini önemli ölçüde düşürür.

Ekolojik Denge: Doğru otlatma yöntemleri ile mera alanlarının sürdürülebilirliği sağlanabilir, doğal ekosistem korunur.

Ancak günümüzde göçebe hayvancılığın azalması, mera alanlarının

daralması ve şehirleşme gibi faktörler yaylacılık kültürünü tehdit etmektedir.

Yaylacılık Geleneğini Sürdürmek için Modern Çözümler Sürdürülebilir Mera Yönetimi

Yaylacılığın devam edebilmesi için en önemli faktörlerden biri, meraların korunması ve sürdürülebilir şekilde kullanılmasıdır. Bunun için şu adımlar atılmalıdır:

Aşırı otlatmanın önlenmesi: Belirli bölgelerde kontrollü otlatma uygulanarak meraların aşırı tüketimi önlenmelidir.

Rotasyonlu otlatma: Hayvanların sürekli aynı alanda otlatılması yerine farklı alanlarda dönüşümlü otlatma yapılmalıdır.

Mera ıslah çalışmaları: Yabancı ot istilasına uğramış veya verimsizleşmiş meralar için gübreleme, ot ekimi ve su kaynaklarının düzenlenmesi gibi ıslah projeleri hayata geçirilmelidir.

Modern Teknolojilerin Yaylacılığa Entegrasyonu

Geleneksel yaylacılık yöntemleri, modern teknoloji ile desteklenerek daha verimli hale getirilebilir:

GPS ve izleme sistemleri: Hayvanların konumunu takip etmek ve kayıpları önlemek için çobanlar GPS tabanlı takip sistemleri kullanabilir.

Mobil süt sağım üniteleri: Yaylalarda süt sağım işlemlerini kolaylaştırmak ve hijyenik koşulları sağlamak için taşınabilir sağım makineleri kullanılabilir.

Güneş enerjili sulama sistemleri: Elektrik erişimi olmayan yaylalarda, hayvanların su ihtiyacını karşılamak için güneş enerjili pompalar devreye alınabilir.

Destek ve Teşvik Mekanizmalarının Güçlendirilmesi

Devlet ve yerel yönetimler, yaylacılık geleneğinin devamını sağlamak için çeşitli teşvikler sunmalıdır:

-Mera kullanım haklarının korunması ve yaylacılara uzun vadeli izinler verilmesi,

-Küçükbaş hayvancılıkla uğraşan üreticilere doğrudan destek ödemeleri yapılması,

-Yaylalarda altyapı çalışmaları (yol, su, barınma alanları) yürütülerek hayvancılığın kolaylaştırılması,

-Yaylacılıkla uğraşan ailelere sosyal güvenlik ve sağlık sigortası gibi imkanlar sunulması.

Bu tür destekler, yaylacılığın ekonomik sürdürülebilirliğini artırarak genç nesillerin de bu geleneği sürdürmesini teşvik edebilir.

Geleneksel Yaylacılık Kültürünü Koruma ve Tanıtma

Yaylacılık sadece ekonomik bir faaliyet değil, aynı zamanda kültürel bir mirastır. Bunun için:

-Yaylacılıkla ilgili festivaller ve etkinlikler düzenlenerek, bu kültürün tanıtımı yapılmalıdır.

-Belgesel ve dijital içeriklerle yaylacılığın önemi vurgulanmalı, şehirlerde yaşayan tüketicilere geleneksel hayvancılığın değerini anlatan projeler yürütülmelidir.

-Turizm ile entegre projeler geliştirilerek yaylalar, doğa turizmi ve ekolojik tarım açısından değerlendirilmelidir.

Modern Dönemde Yaylacılık Mümkün Mü?

Yaylacılık, doğru planlama ve modern teknolojilerle sürdürülebilir hale getirilebilir. Hem ekonomik hem de çevresel açıdan avantaj sağlayan bu yöntem, küçükbaş hayvancılıkla uğraşan üreticiler için kritik bir öneme sahiptir.

Ancak, yaylacılığın devamı için devlet desteklerinin artırılması, meraların korunması ve genç nesillerin bu mesleğe teşvik edilmesi şarttır. Modern tarım ve hayvancılık politikaları, geleneksel yöntemlerle entegre edilerek sürdürülebilir bir model oluşturulabilir.

Gelenek ve yeniliğin bir arada yürütüldüğü bir hayvancılık sistemi, hem üreticilere ekonomik kazanç sağlar hem de doğanın dengesini koruyarak ülke tarımına katkıda bulunur.

Sıcak Hava Dalgalarının Tarım Üzerindeki Ekonomik Etkileri!

İklim değişikliği, küresel sıcaklıkların artması ve atmosferdeki sera gazlarının yoğunlaşması gibi etkilerle dünya genelinde tarımın geleceğini tehdit eden önemli bir faktör haline gelmiştir. Özellikle son yıllarda, sıcak hava dalgaları, tarımsal üretim üzerinde ciddi ekonomik ve ekolojik etkiler yaratmaktadır.

Tarımsal üretim, iklim koşullarına son derece duyarlı bir sektördür ve sıcak hava dalgaları, bu sektördeki verimliliği doğrudan etkileyebilecek birçok olumsuz sonuca yol açmaktadır. Bu yazıda, sıcak hava dalgalarının tarım üzerindeki ekonomik etkileri ele alınacak, bu etkilerin önlenmesine yönelik stratejiler tartışılacaktır.

Sıcak Hava Dalgalarının Tarım Üzerindeki Etkileri

Sıcak hava dalgaları, ani ve uzun süreli sıcaklık artışlarını ifade eder. Bu tür olaylar, tarımsal üretim üzerinde birkaç açıdan olumsuz etki yaratmaktadır. İlk olarak, yüksek sıcaklıklar bitkilerin büyüme süreçlerini bozabilir. Özellikle tahıllar, sebzeler

ve meyve ağaçları, aşırı sıcaklık altında stres yaşayarak verim kaybına uğrarlar. Bitkilerin fotosentez yapabilme kapasitesi, yüksek sıcaklıklar nedeniyle azalır, bu da ürünlerin kalite ve miktarını etkiler.

Sıcak hava dalgaları aynı zamanda su kaynakları üzerinde de baskı oluşturur. Tarımda su, bitkilerin sağlıklı

gelişmesi için kritik bir unsurdur ve aşırı sıcaklıklar, bu kaynakların hızla tükenmesine neden olabilir. Örneğin, sulama ihtiyacı artarken, su seviyelerinin düşmesi, verimli toprakların kullanılabilirliğini sınırlar. Bu durum, özellikle su kaynaklarının sınırlı olduğu bölgelerde ciddi ekonomik kayıplara yol açar.

Sıcak hava dalgalarının bir diğer önemli etkisi, tarımsal zararlılara karşı bitkilerin savunmasız hale gelmesidir. Yüksek sıcaklıklar, böceklerin ve diğer zararlıların üremesini hızlandırır. Bu durum, ürün kayıplarına yol açabilir ve çiftçilerin ek maliyetlerle karşılaşmalarına neden olur. Ayrıca, aşırı sıcaklar, toprakta yaşayan mikroorganizmaların dengesini bozarak, toprak sağlığını olumsuz etkiler. Bu da, üreticilerin toprağın yeniden iyileştirilmesi için ek çaba harcamalarını gerektirir.

Ekonomik Etkiler: Tarımsal Verimlilikte Düşüş ve Artan Maliyetler

Sıcak hava dalgaları, tarım sektöründeki verimliliği doğrudan etkileyen faktörlerin başında gelir. Bu durum, dünya genelinde gıda üretiminin azalmasına ve gıda fiyatlarının artmasına yol açabilir. Tarım ürünlerinin verimliliği düştüğünde, gıda arzı azalır ve talep aynı kalır. Bu, gıda fiyatlarının yükselmesine neden olabilir ve özellikle gelişmekte olan ülkelerde yoksulluk seviyelerinin artmasına sebep olabilir. Tarımsal üretiminde büyük bir düşüş yaşayan ülkeler, gıda

ithalatı yapmak zorunda kalarak dışa bağımlılıklarını artırabilirler.

Sıcak hava dalgaları ayrıca tarımsal üreticilerin maliyetlerini de artırır. Aşırı sıcaklar, sulama maliyetlerini artırabilir ve gübre, pestisit gibi tarımsal girdilerin kullanımını artırabilir. Aynı zamanda, hasat sonrası işleme ve depolama gibi işlemler de daha pahalı hale gelir. Çiftçiler, artan maliyetler karşısında kâr marjlarını korumakta zorlanabilirler.

Özellikle meyve ve sebze üreticileri, sıcak hava dalgalarından ciddi şekilde etkilenir. Meyve ağaçları aşırı sıcaklık altında meyve dökümü yaşayabilir veya meyve kalitesinde düşüşler gözlemlenebilir. Bu durum, üreticilerin hem ürün kaybı yaşamalarına hem de pazarlarında rekabetçiliklerini kaybetmelerine neden olabilir. Tarımsal sigortalar, bu tür kayıpların telafi edilmesinde önemli bir rol oynasa da, sigorta bedelleri genellikle kayıpların tamamını karşılamaz.

Sıcak Hava Dalgalarına Karşı Adaptasyon Stratejileri

Sıcak hava dalgalarının tarım üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için çeşitli adaptasyon stratejileri uygulanabilir. İlk olarak, tarımsal üreticilerin daha dayanıklı bitki çeşitlerine yönelmeleri önemlidir. Gelişen tarım teknolojileri, sıcak hava koşullarına daha dayanıklı bitki türleri geliştirilmesine olanak tanımaktadır. Bu tür bitkiler, sıcak hava dalgalarına karşı daha az hassas olup, verimliliklerini

koruyarak çiftçilerin zararını azaltabilir.

Bir diğer önemli strateji, suyun daha verimli kullanılmasını sağlayacak sulama sistemlerinin kurulmasıdır. Damla sulama gibi suyu doğrudan bitkiye ileten teknolojiler, sulama verimliliğini artırabilir. Ayrıca, suyun geri dönüşümünü sağlayan sistemler de tarımsal su kullanımını açısından faydalı olabilir.

Çiftçiler, aşırı sıcaklıklara karşı daha etkili bir korunma sağlamak amacıyla erken uyarı sistemlerini kullanabilirler. Bu sistemler, sıcak hava dalgalarının ne zaman başlayacağını öngörerek, çiftçilerin önceden hazırlıklı olmalarını sağlar. Örneğin, aşırı sıcaklık öncesi sulama yapılarak, toprak nemi artırılabilir ve bitkilerin su kaybı önenebilir.

Sıcak hava dalgaları, iklim değişikliğinin tarım üzerindeki en belirgin etkilerinden biridir. Bu dalgalar, tarımsal üretim üzerinde verim kayıplarına, artan maliyetlere ve ekonomik zorluklara yol açmaktadır. Ancak, tarımda daha dayanıklı bitki çeşitlerinin kullanılması, verimli sulama sistemlerinin uygulanması ve erken uyarı sistemleri gibi adaptasyon stratejileriyle, bu olumsuz etkiler en aza indirilebilir. Tarım sektörü, bu tür zorluklarla başa çıkabilmek için yenilikçi çözümler geliştirmeli ve sıcak hava dalgalarına karşı dayanıklılığını artırmalıdır. Aksi takdirde, gıda güvenliği ve tarımsal üretim sürdürülebilirliği ciddi tehdit altına girebilir.

Mehmet TAŞAN

Ziraat Yüksek Mühendisi / Emekli Genel Müdür

İmece Kültürü

Kültürel zenginliğe sahip olan Anadolu'da yaşayan insanlardaki gönül birliği, onları her zaman bir arada tutmaktadır. Anadolu insanının iyi günde-kötü günde, acıda-kederde, sevinçte ve neşede aralarındaki gönül bağı hiçbir zaman zayıflamamaktadır. Acılar paylaştıkça azalan, sevinçler paylaştıkça artan bir yapı oluşturmaktadır.

İmece adı verilen yardımlaşma anlayışı, bizde bir kurumsal yapı haline gelmiştir. Bir köy veya bir yerleşim yerinde işlerin gönüllü ya da mecburi olarak ve birlikte yapılması olarak anlatılabilir. Köyün büyükleri veya ihtiyaç heyeti herhangi bir problemin giderilmesi için karar vermişse, köyde yaşayan insanlar, yani her hane işgücüyü o işi yapmak zorundadır. İşçilik gereken işlerde bedenlen çalışacak hanelerden birer kişi çalışmaya katılır, çalışacak kimsesi olmayan haneler de bir işçinin yevmiesi kadar ücret ödemek zorundadır. Eğer yapılacak işle ilgili para toplanacaksa buna da her hane katılır ve bu uygulamaya da "salma" adı verilir. Bazı yörelerde parasal destek yapılacak işlerde hanelerin maddi durumuna göre farklı tarifeler uygulanır. Maddi durumuna göre birinci, ikinci ve üçüncü hane olarak tasnif edilir, ona göre salma yapılır.

İmece kültürü köy, belde ve küçük ilçelerde yazılı mevzuatı olmayan hukuka dayalı, herkes tarafından kabul gören bir dayanışma şeklidir. Belediyesi olan büyük ilçelerde belediyenin yapması gereken özellikle alt yapı gibi birçok işler köylerde imece usulüyle yapılır.

Ekim zamanı yaklaşınca tarlası sürülmemiş, tohum yatağı hazırlanmamış olanların tarlasının sürülerek işlenmesi için uygun olanlar imeceye çağırılır. Planlanan günde imeceye katılacak olanlar alet ve ekipmanlarıyla İmeceye gelir, İmeceye gelenlere öğle yemeği veya çay ikram edilir. İmecenin ağız tadıyla neşe içinde yapılması için, türküler söyleyerek neşe içinde hızlıca bitirilir.

Aynı şekilde ekim yapılacak kişinin tarlasına topluca gidilerek elbirliğiyle tarlası ekilir. Bölgelerin ürün çeşidine göre; Fındık toplama, Zeytin toplama, Mısır toplama, yün kırkma gibi işler imece yoluyla yapılır.

Hububat üretimi yapılan bölgelerde ekini biçilmemiş kişiler varken kimse harmana başlayamaz, hep birlikte imece usulüyle biçilmeyen ekinler biçilir, daha sonra harmana geçilirdi.

Köyün ortak alanları olan köy içi ve arazi yollarının onarımı veya yeni yapılması, köyün kanalizasyonunun yapılması, köyün merasının temizlenmesi, etrafının çevrilmesi, düğün yerlerinin kurulması, okul inşaatı, cami inşaatı, okulun yakacağıının top-

lanması, köyün korusundan ağaç kesilmesi, köy fırınının temizlenmesi, hayır işlerinde gereken ortak çalışma, düğünlerde sandalye, güğüm, kazan gibi ihtiyaçları karşılamak, köye misafir gelmişse ağırlamak, köyün ihtiyacı için parayı toplamak, askere gidecek kişilere yardım için para toplamak, köyde yapılan bilumum inşaat için para toplamak gibi bütün işler köy halkı tarafından yapılırdı.

Bizim köyde hala devam eden "Danışık gecesi" geleneği vardır. Düğünden bir hafta önce bir akşam damat adayının evinde köyün gençleri toplanır. Danışma anlamına gelen bu gecede düğün için hazırlıklar gözden geçirilir. Damat adayının maddi durumu yetersiz ise düğün masrafları için yardım toplanır. Düğün için görev dağılımı yapılır. Eskiden düğünde ihtiyaç duyulan odun temini için seçilen kişiler köyün koruluğuna giderek odun temin ederlerdi. Bir kısım kişiler de değirmene buğday götürerek un ihtiyacını karşılar, bir heyet de köyün ortasında bulunan taş bir dibekte (Soku) düğün için yarma döverler. Hazırlanan yarmayla büyük kazanlarda keşkek pişirilir. Bizim köyde düğünde davul zurna çalacak

kimse olmadığından çevre köyler veya ilçelerden davulcular diye tabir edilen kişilerin ayarlanması için de görevlendirme yapılır. Bazı yerlerde Sağdıç dedikleri kişiye bizde “Yiğitbaşı” denir. Danışık Gecesinde damadın yakın arkadaşlarından birisi Yiğitbaşı seçilir. Birkaç gün süren düğün merasimini Yiğitbaşı yönetir. Danışık gecesinde misafirlere çayla kuru pasta ve leblebi ikram edilir.

Köylerde eşi vefat eden kadınların, işlerini yapacak kişileri olmayan veya oğlu askere giden kişilerin tarlasının ekilmesi veya hasat edilmesi için Muhtar veya köyün hatırı sayılan kişilerin organizasyonu yardımı muhtaç kişilerin tarlaları bellendir, fındığı toplanır, mısırları ayıklanır, yünleri eğrilir ve bu yardımlaşma sıra ile olurdu.

Yaşlı, hasta, düşkün, çaresiz, yoksul, oğlu ya da eşi askere gitmiş ve bunun gibi başka sebeplerle mevcut işini kendi imkân ve işgücü ile yapması mümkün olmayanların işleri varlıklı ve gücü kuvveti yerinde, imkânı olanların işlerinden geri kalmayacak şekilde komşularının el ve işgücü birlikteliğiyle ve hatta öncelenecek toplum bireylerinde bir kenetlenme, bağlılık, güçlü bir aidiyet duygusu geliştirerek; ümitsizliği, yılgınlığı, bezginliği, kırgınlığı, kıskançlığı, bıkkınlığı gideren, toplum hayatından söküp atan yüksek bir yardımlaşma örneği sergilenirdi.

Ancak yine de özellikle kadınların imece kültürünü hala sürdür-

dükleri söylenebilir. Düğün olduğu zaman düğün evinde toplanıp börek, baklava, pilav, sarma, kavurma gibi düğün için hazırlanacak her ne varsa hep birlikte hazırlanmaktadır. Düğün yemekleri çoğu yerde köy halkı tarafından ikram edilir, sofralar el birliği ile kurulur, bulaşıklar da hep birlikte yıkanır. Gelin evi birlikte hazırlanır, çeyiz birlikte kurulur.

Ülkemizde şehirleşmenin ve sanayinin gelişmesi ile ortaya çıkan göç sebebiyle imece kültürü çok zayıflamıştır. Artık eskisi kadar tarım yapılmadığı gibi boşalan köylerde çalışacak genç kimse de kalmamıştır. Sosyal devlet uygulamaları da halkı bu tür çalışmalardan uzaklaştırdı. Sosyal devlet rahatlığına alışan insanların artık talep ettikleri hizmetleri kendileri üretmektense devletten talep etmektedir.

Aslında şehirli insanların da imece usulü yapabilecekleri pek çok şey vardır. Bunlar muhtaçlara yardım, yiyecek giyecek temin etmenin ötesinde toplumsal refahı sağlayıcı, yetkili kurumların ihmal ettiği ya da önemini kavrayamadığı alanlarda topluca yürütülecek çalışmalar olarak günümüzün şehirli imecesi olabilir. İmece için geniş bir çevre kurmak gerektiği için komşu edinme zorunluluğu da ortaya çıkacak, artık hemen herkesin şikâyetçi olduğu yan komşuyu bile tanımama problemi de ortadan kalkacaktır.

Geleneklerimizden ve genlerimizden gelen bazı özelliklerimizin modern ekip çalışması disiplini içinde çok faydalı sonuçlar elde etmek için uygun olduğu bir gerçektir.

Türk Kültüründe; İnsan ilişkilerinde sarılmak, koluna girmek, temas etme gibi beden dilinin duyguları aktarmada önemli rol aldığı, Aile bağlarının güçlü olmasından kaynaklanan birliktelik duygusu, imece geleneğinin üst düzeyde bağlılık ve karşılıklı bağımlılık duygusunu pekişmesinde önemli olduğu bilinmektedir.

“Komşu komşunun külüne muhtaçtır” Atasözü komşuluk ilişkisinin önemini vurgulamaktadır. Peygamberimizin “Komşusu açken, tok yatan bizden değildir”, “Cebrail bana komşu hakkında o kadar tavsiyede bulundu ki, onu mirasçı kılacak sandım”, “Sizden biri kendisi için istediğini din kardeşi için -yahut komşusu içinde istemedikçe iman etmiş olamaz”, “Şerrinden komşusunun emin olmadığı kimse cennete giremez” Hadisleri ve benzer ayet ve hadislerde sosyal hayatta insan ve özellikle komşu ilişkilerinin önemine işaret edilmiştir.

Bizi tarih boyunca diğer milletlerden üstün kılan bu beşeri ilişkiler ve geleneklerimizi tekrar hayatımızın her alanına uyguladığımız, birlik be beraberlik ruhumuzu daha iyi geliştirdiğimiz takdirde hem bölgesel bazda, hem de ülkesel bazda daha iyi yerlere gelmemiz mümkün olacaktır.

Kalın sağlıcakla...

Şifa Deposu Ayvanın Gizli Gücü!

Kış mevsiminin en özel meyvelerinden biri olan ayva, kendine has aroması, sert dokusu ve sağlığa olan sayısız faydasıyla mutfakların vazgeçilmezleri arasında yer alıyor. Anavatanı Güneybatı Asya ve Kafkasya olan bu meyve, yüzyıllardır hem besleyici değeri hem de şifa kaynağı olması nedeniyle büyük ilgi görüyor. Peki, ayva neden bu kadar değerli?

Bir Besin Deposu: Ayvanın Faydaları

Ayva, vitamin ve mineraller açısından oldukça zengin bir meyvedir. İçeriğindeki yüksek C vitamini sayesinde bağışıklık sistemini güçlendirirken, potasyum, demir ve lif bakımından da oldukça değerlidir. İşte ayvanın sağlığa faydalarından bazıları:

Bağışıklık Sistemini Güçlendirir: C vitamini deposu olan ayva, soğuk algınlığı ve grip gibi hastalıklara karşı doğal bir kalkan görevi görür.

Sindirim Sistemine İyi Gelir: Lif açısından zengin olduğu için bağırsak hareketlerini düzenler ve sindirimi kolaylaştırır. Özellikle mideyi yatıştırıcı etkisiyle bilinir.

Kalp Sağlığını Destekler: Potasyum içeriği sayesinde tansiyonu dengelemeye yardımcı olur ve kalp sağlığını koruyucu etkiler sunar.

Cildi Besler: Antioksidan özelliği sayesinde cilt hücrelerini yenileyerek yaşlanma belirtilerini azaltır.

Ayva Mutfaklarda Nasıl Kullanılır?

Ayva, sert yapısı nedeniyle çiğ tüketildiğinde diğer meyvelere kıyasla daha farklı bir dokuya sahiptir. Ancak pişirildiğinde eşsiz bir

lezzete bürünür. İşte ayvayı mutfakta kullanmanın birkaç yolu:

Ayva Tatlısı: Türk mutfağının klasik tatlarından biri olan ayva tatlısı, özellikle tarçın ve karanfille birleştiğinde benzersiz bir aromaya sahip olur.

Ayva Reçeli: Kahvaltılarda sıkça tüketilen ayva reçeli, doğal şeker içeriğiyle sağlıklı bir alternatif sunar.

Komposto ve Şerbet: Özellikle Osmanlı mutfağında yaygın olan ayva kompostosu, ferahlatıcı ve sindirimi kolaylaştıran bir içecektir.

Et Yemekleri ile Uyumu: Ayvanın hafif ekşi ve tatlı aroması, özellikle kuzu etiyle birleştiğinde muhteşem bir lezzet ortaya çıkarır.

Kültürde ve Tarihte Ayva

Ayva, tarih boyunca bereketin ve aşkın simgesi olarak kabul edilmiştir. Antik Yunan'da evlilik ritüellerinde çiftlere ayva hediye edilirken, Roma döneminde de doğurganlığı temsil eden bir meyve olarak görülmüştür. Ayrıca, Anadolu'da "Ayvayı yemek" deyimini, meyvenin sert yapısından dolayı ortaya çıkmış bir ifadedir.

Kışın En Sağlıklı Meyvelerinden Biri

Besleyici içeriği, sağlık üzerindeki olumlu etkileri ve mutfaktaki çeşitliliğiyle ayva, sofralarda daha fazla yer alması gereken bir meyvedir. İster tatlı olarak, ister komposto ya da reçel halinde tüketilsin, ayva her haliyle hem lezzetli hem de şifalı bir alternatif sunar. Bu kış ayvayı sofranızdan eksik etmeyin!

www.gidanikoru.com

GIDANI KORU

SOFRANA SAHİP ÇIK

www.anadoluiizlenimleri.com

Anadolu
İZLENİMLERİ

